

Sprawy Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego

Dzień Ziemi

#goodtoknowmore

Uniwersytet Wrocławski | Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska

DRZWI OTWARTE
Geofakt, nie fake, czyli Dzień Ziemi
na Uniwersytecie Wrocławskim

22 kwietnia | 10:00 - 15:00

START: ul. Uniwersytecka 7-10 WPAiE sala 2D (bud. D)
AKTYWNOŚCI: pl. Uniwersytecki 1 i ul. Cybulskiego 30

22 kwietnia organizowaliśmy wydziałowe obchody Dnia Ziemi połączone z „drzwiami otwartymi” dla uczniów szkół średnich potencjalnie zainteresowanych naszymi studiami. Imprezę rozpoczęliśmy w wynajętej sali na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii, gdzie licznie zgromadzeni uczniowie wysłuchali wykładu **dr hab. Krzysztofa Janca, prof. UWr** pt. *Geografia Internetu*. Później uczniowie poznawali zakamarki naszego wydziału, odwiedzając 20 stanowisk w gmachu głównym, przy ul. Cybulskiego i ul. Kosiby, dokąd wozili ich zabytkowy tramwaj. Na stanowiskach nasi pracownicy, doktoranci i członkowie kół naukowych prezentowali tajniki pracy i studiów na uczelni. Uczniowie poznawali tam odpowiedzi na pytania, zadane podczas konkursu kończącego Dzień Ziemi. Przed nim wzięli udział w dwóch wykładach: „Czy mapy kłamią?” (**dr hab. Waldemar Spallek**) oraz „W Arktyce – GeoArctic 2025” (Izabela Grabiec, Ewelina Zatoń, Magdalena Raczkowska, SKN Geologów). W organizację Dnia Ziemi zaangażowana była znaczna część kadry IGRR. Obchody koordynował Marek Kasprzak z przedstawicielami zakładów i pracowni: **Dorotą Borowicz, Sławomirem Czerwińskim, Martą Helt, Krzysztofem Kołodziejczykiem, Michałem Łopuchem, Tymoteuszem Sawińskim, Dominikiem Sikorskim**.

W Dniu Ziemi na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska brała udział także pani Agata Mitek (Pani Snap) z Biura Rekrutacji UWr, która przeprowadzała wywiady z naszymi studentami, np. [TUTAJ \(klik\)](#) (verte).

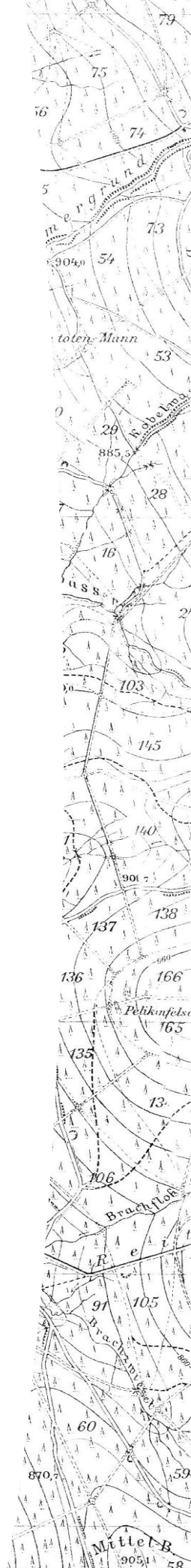
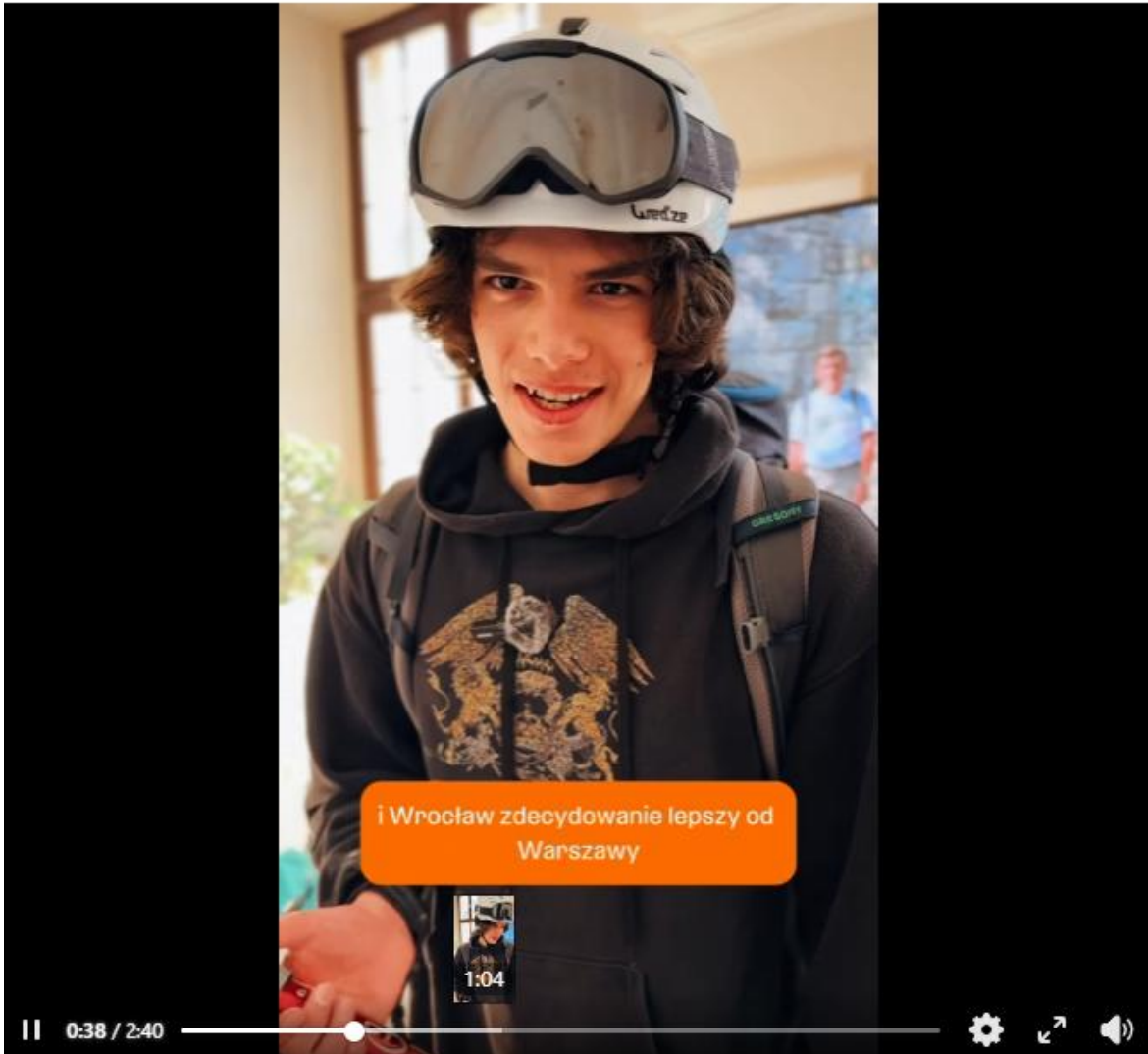

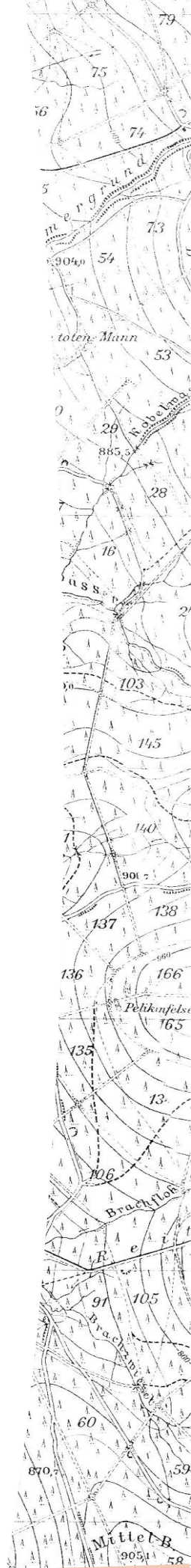
Rekrutacja UWr

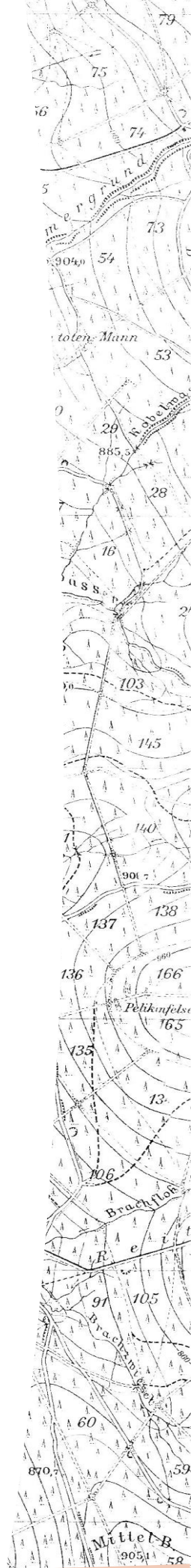
24 kwietnia o 10:43 · 🌐

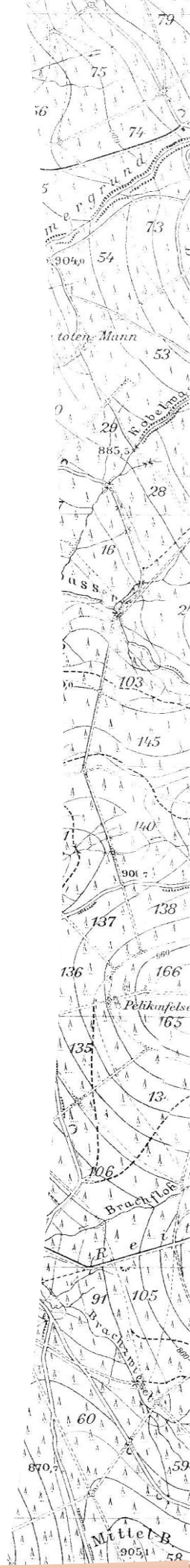

Poznajcie Stanisława, studenta geografii w Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego UWr na Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, członka [Koło Naukowe Studen...](#) Wyświetl więcej

Nowe studia

W ramach akcji promocyjnej nowego kierunku studiów inżynierskich geoinformacji zespół ZGK nagrał kilka rolek, które zostały udostępnione w mediach społecznościowych Uniwersytetu. Zapraszamy do ich oglądania, ale też udostępniania i rozpowszechniania.

W pierwszej rolce prezentujemy nasze drony w akcji zbierania danych terenowych, w drugiej – **prof. Tomasz Niedzielski** opowiada o systemie SARUAV jako przykładzie rozwiązania geoinformatycznego wykorzystywanego operacyjnie przez służby ratownicze.

<https://www.facebook.com/reel/777320575311480>

<https://www.facebook.com/reel/1999826437287972>

 Uniwersytet Wrocławski

Wydział Nauk o Ziemi
i Kształtowania Środowiska

geoinformacja
studia inżynierskie

Studuj u nas!
Zostań inżynierem
geoinformacji

<https://rekrutacja.uwr.edu.pl/>

 Uniwersytet Wrocławski
Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska
Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego

Zostań inżynierem
geoinformacji,
aby zrozumieć dane
przestrzenne i ujrzeć
Ziemię w pełnym
wymiarze!

<https://rekrutacja.uwr.edu.pl/>

Kolejna rolka, znacznie dłuższa, została nagrana przez panią Agatę Mitek na potrzeby Działu Rekrutacji. W filmie studentka geografii **Marta Rauk** prowadzi rozmowę z **dr. hab. Waldemarem Spallkiem**, **dr Małgorzatą Wieczorek** i **prof. Tomaszem Niedzielskim** na temat nowego kierunku studiów inżynierskich – geoinformacji: <https://www.youtube.com/watch?v= QgP76G4uNo>

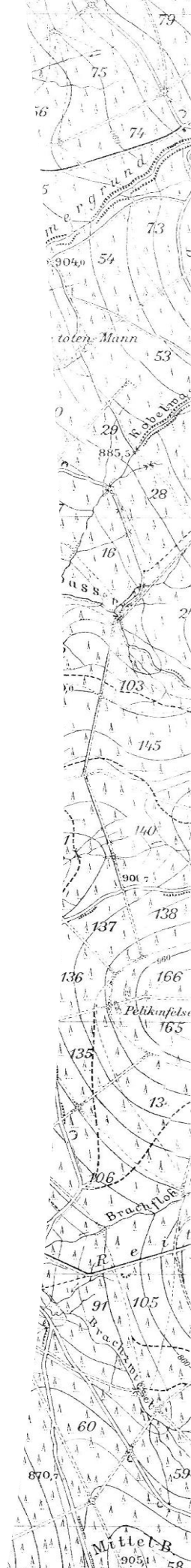

Informacje o nowym kierunku studiów są już udostępnione na uniwersyteckich stronach internetowych: <https://rekrutacja.uwr.edu.pl/kierunek/313>

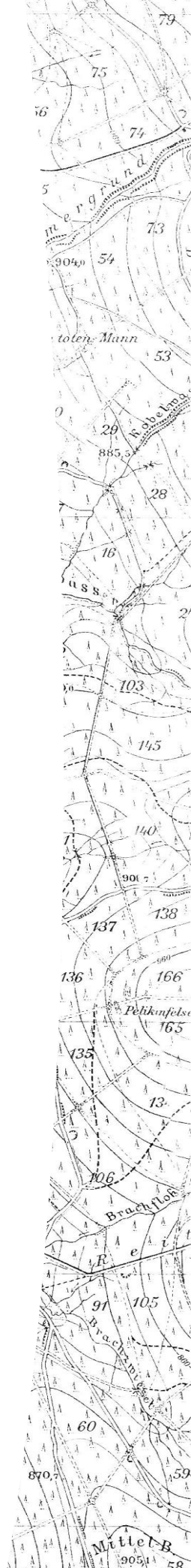
[Geoinformacja – opis studiów - Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego](#)

Wizyty

28 kwietnia 2026 roku w Instytucie Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego gościła grupa 12 uczniów z Liceum Ogólnokształcącego nr III we Wrocławiu oraz uczniowie z Liceo Megara w Auguście (10 osób), którzy przebywali na wymianie we Wrocławiu w ramach programu ERASMUS. **Dr hab. Waldemar Spallek** przedstawił jedno z pierwszych atlasów zawierających mapy świata w tym Polski i Śląska m.in. Atlas Maior (największy i najdroższy atlas XVII w.) czy faksymile zabytkowego planu Wrocławia z 1562 roku autorstwa Barthela Weihnera. Największe wrażenie na słuchaczach zrobiło to, jak wiele o dawnym świecie mówią detale, których na co dzień nie zauważamy. Dr hab. Spallek pokazał, że blask złota na brzegach kart nie służył jedynie estetyce – był to czytelny znak ogromnej fortuny właściciela. Z kolei kunsztowne podobizny i herby wplecione w mapy pozwalały nam niemalże 'poznać' osoby, dla których te dzieła powstawały. To niezwykle, że atlasy sprzed wieków potrafią dziś opowiedzieć nie tylko o przebiegu granic, ale i o ambicjach ludzi, którzy trzymali je w dłoniach. Następnie grupa udała się do biblioteki IGRR, gdzie uczniowie

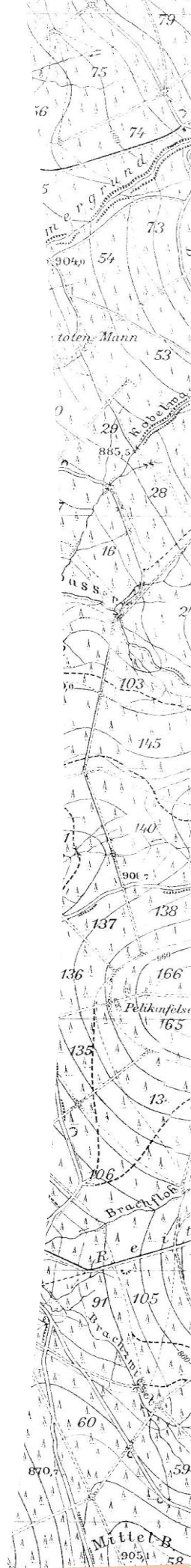
mieli okazję zapoznać się z jej zasobami, a także usłyszeć historię jednego z najbardziej charakterystycznych elementów wnętrza – globusa, wykonanego w pierwszej połowie XX wieku i stanowiącego część bogatych zbiorów kartograficznych instytutu, wywodzących się częściowo z tradycji lwowskiej Eugeniusza Romera. Wizytę zakończyło zwiedzanie Muzeum Uniwersyteckiego, gdzie zlokalizowane są jedne z najpiękniejszych barokowych wnętrz w Europie Środkowej (Aula Leopoldina, Oratorium Marianum), zabytkowe instrumenty naukowe (astrolabia (w tym jedno z XIV wieku), globusy nieba, zegary słoneczne oraz cyrkiel Galileusza z 1665 roku), insygnia i stroje rektorskie, archiwalia (historyczne dokumenty, mapy, grafiki oraz pamiątki po słynnych noblistach związanych z Wrocławiem (m.in. Max Born, Fritz Haber)). Ostatnim punktem była Wieża Matematyczna, z której podziwiano panoramę miasta. Opiekunowie: **M. Helt** A. Rydzoń C. Quintero, B. Belfiore. Podziękowania dla Waldemara Spallka i Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego za gorące przyjęcie i życzliwą atmosferę!

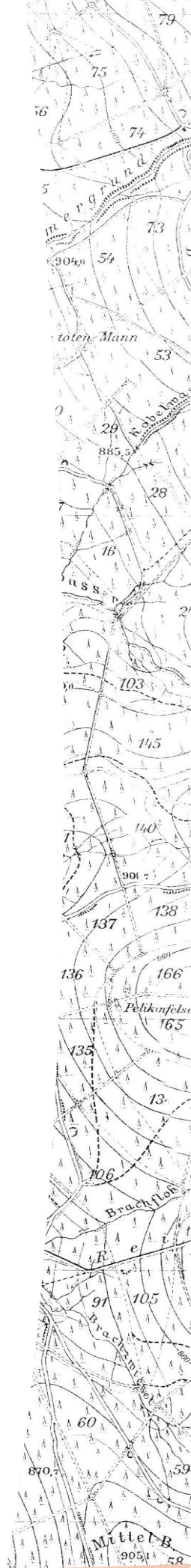

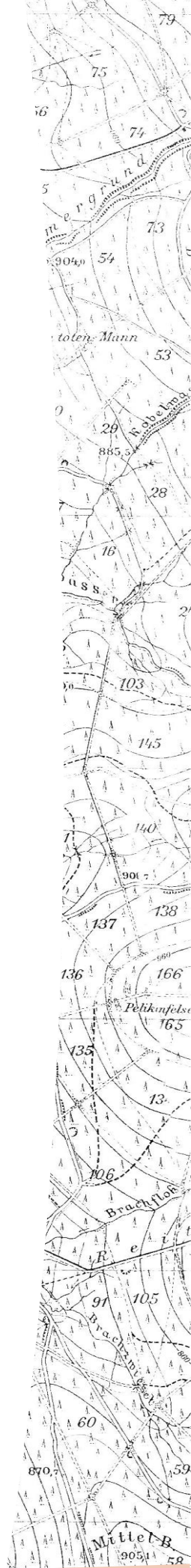

Bal Geografa

W sobotę 28 kwietnia odbył się wyczekiwany Bal Geografa, w którym udział wzięli studenci, kadra dydaktyczna, nasi absolwenci oraz goście spoza instytutu. Zabawa trwała niemal do białego rana. W trakcie imprezy serwowano jedzenie, odbywały się konkursy i grał DJ. Bal organizowali zgodnie z tradycją studenci. Komitetowi organizacyjnemu szefowała **Julia Toszek**, która niestety w tym roku kończy już studia! Dziękujemy. Wydarzenie można sobie przypomnieć, przeglądając fotografie na wirtualnym dysku [TUTAJ \(klik\)](#).

Publikacje

W czasopiśmie *IEEE Journal of Selected Topics in Applied Earth Observations and Remote Sensing* (IF 5,3; 140 pkt MNiSW) ukazał się artykuł dr. Michała Halickiego, prof. Tomasza Niedzielskiego oraz Christiana Schwatke z Technicznego Uniwersytetu w Monachium – TUM). Praca przedstawia innowacyjne podejście do prognozowania stanów wody w czasie rzeczywistym dla tzw. stacji wirtualnych (VS), czyli odcinków rzek monitorowanych wyłącznie przez satelity altimetryczne. Opracowany system AltHydro (<http://althydro.uwr.edu.pl/>) wykorzystuje modele wektorowej autoregresji (VAR) oraz dane z misji Sentinel-3A i SWOT, oferując codzienne aktualizacje prognoz z wyprzedzeniem do 72 godzin. Badania przeprowadzone na środkowej Odrze wykazały bardzo wysoką dokładność modelu – dla prognoz 24-godzinnych średni błąd RMSE wyniósł zaledwie 0,17 m. Co istotne, system sprawdził się również w ekstremalnych warunkach podczas powodzi w południowo-zachodniej Polsce we wrześniu 2024 roku.

13204

IEEE JOURNAL OF SELECTED TOPICS IN APPLIED EARTH OBSERVATIONS AND REMOTE SENSING, VOL. 19, 2026

Forecasting River Water Levels at Virtual Stations of Altimetry Satellites

Michał Halicki , Tomasz Niedzielski , and Christian Schwatke

Abstract—Water level predictions, which are essential for mitigating flood consequences, are usually issued only for gauge stations, whereas many basins worldwide are poorly gauged. We present the first approach to issue forecasts for so-called virtual stations (VS), i.e., unmonitored river sections observed only by altimetry satellites. We developed a hydrologic prediction system that computes hourly updated forecasts for VS with a 72-h lead time. First, vector autoregressive models are employed to calculate forecasts at gauge stations. Next, linear regressions are established in real time between gauge readings and altimetry observations at VS. Finally, the predictions for gauge stations are transferred to the neighbouring VS using the regression coefficients and considering the along-river time lag calculated in real time. This approach has been applied to the middle Odra/Oder River (SW Poland), where predictions are calculated for eight VS of the Sentinel-3A satellite. For validation we use both Sentinel-3A and the Surface Water and Ocean Topography (SWOT) measurements ranging from 2017 to 2024. The analysis revealed root mean squared error (RMSE) of 0.17 m (ranging from 0.11 to 0.22 m) and the Nash–Sutcliffe efficiency (NSE) of 0.95 (ranging from 0.92 to 0.98) for the 24-h predictions. Satisfactory accuracies were also found for the 72-h predictions, with mean RMSE and NSE of 0.30 m and 0.88, respectively. The system produced reasonable 24-h forecasts during the major flood that occurred in SW Poland in September 2024 (absolute errors ≤ 0.5 m). Our approach can lead to densification of stations with water level predictions worldwide, especially when using the unprecedented geometry of the SWOT measurements.

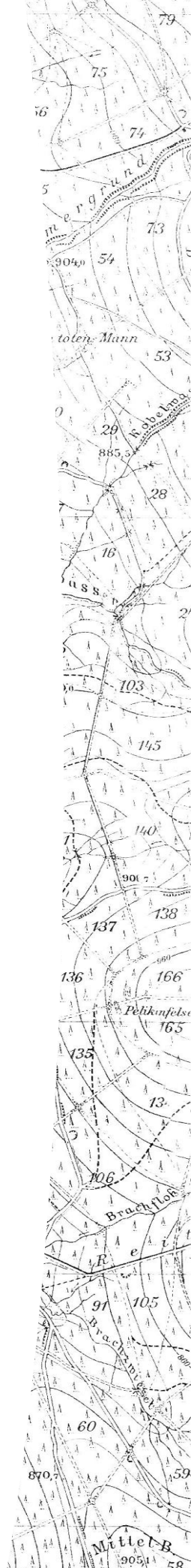
Index Terms—Forecasting, SWOT, satellite altimetry, Sentinel-3, ungauged river sections, water level.

I. INTRODUCTION

RECENT floods in Central and Eastern Europe in September 2024 (Austria, Czechia, Poland, Romania, and Slovakia) as well as in Western Europe in October/November 2024 (Spain) placed again an emphasis on the importance of hydrologic forecasting [1], [2], [3]. Despite the considerable improvement in the skills of hydrologic modelling, predicting such extreme floodings still remains a challenge [4], [5], [6]. Although physical and data-based hydrologic models are used operationally, they often produce prognoses for *in situ* gauges, not uncommonly without extrapolating it into the entire river course between gauges. The solution to this problem is provided by hydrodynamical models, which are able to generate 2-D view of river dynamics in the future. However, such models are very data- and computational-demanding which constrains their use in basins of a considerable size [7], [8]. Indeed, hydrodynamical models are often said to be more suitable for small basins than for larger ones [9], [10]. Therefore, it is difficult to operationally use hydrodynamical models to issue water level predictions at unmonitored sites of medium and large rivers.

The solution to the problem of predicting hydrograph at downstream unmonitored locations along rivers of the considerable sizes can be the integration of satellite altimetry with upstream terrestrial *in situ* hydrologic measurements. A reverse process, i.e., transferring information from upstream virtual stations of

W czasopiśmie *Quaternary International* (100 pkt MNiSW, IF=1.8) opublikowano artykuł „From the Middle - Upper Pleistocene transition to Holocene—a sedimentary profile in the Parchliny area (central Poland) – a comprehensive record of palaeoenvironmental and palaeoclimatic changes”, którego jednym z współautorów jest prof. Dariusz Krzyszkowski z Zakładu Geografii Fizycznej. Artykuł przedstawia wyniki wielodyscyplinarnych badań osadów z centralnej części odkrywki Szczerców, w rejonie Parchlin w środkowej Polsce. Udokumentowano tam wyjątkowy zapis zmian środowiskowych od środkowego plejstocenu po współczesność, obejmujący osady glacialne, glacyjfluwalne,

rzeczne, jeziorne, torfowe i eoliczne. Szczególną uwagę poświęcono przejściu od zlodowacenia Odry do interglacjału eemskiego oraz zmianom środowiska od maksimum ostatniego zlodowacenia po holocen. Analizy litostratygraficzne, paleontologiczne, palinologiczne, geochemiczne i izotopowe pozwoliły odtworzyć rozwój dawnych jezior, zanik łądolodu odry oraz późniejsze przemiany krajobrazu. Wyniki badań mają znaczenie ponadregionalne, ponieważ umożliwiają korelację zapisu z Parchlin z innymi archiwami paleośrodowiskowymi półkuli północnej z ostatnich około 140 tys. lat. Stanowisko to stanowi ważne źródło wiedzy o zmianach klimatu, środowiska i rosnącym wpływie człowieka od epoki brązu.

From the Middle - Upper Pleistocene transition to Holocene-a sedimentary profile in the Parchliny area (central Poland) – a comprehensive record of palaeoenvironmental and palaeoclimatic changes

Lucyna Wachecka-Kotkowska^{a,*,†}, Dariusz Wieczorek^b, Małgorzata Malkiewicz^c, Aleksandra Majecka^d, Joanna Mirosław-Grabowska^e, Monika Niska^f, Monika Rzodkiewicz^{g,†}, Elżbieta Myśkow^h, Klara Toamszewska^{i,†}, Marcin Szymanek^{d,†}, Michczyńska Danuta^j, Mateusz Płóciennik^{k,†}, Wojciech Drzewicki^c, Jarmila Krzymińska^l, Dariusz Krzyszkowski^m

^a University of Łódź, Faculty of Geographical Sciences, Department of Geology and Geomorphology, Narutowicza 88, 90-139, Łódź, Poland

^b Polish Geological Institute – National Research Institute, Holy Cross Branch, Zgoda 21, 25-370, Kielce, Poland

^c University of Wrocław, Institute of Geological Sciences, 52-205, Wrocław, Cybulskiego 30, Wrocław, 50-204, Poland

^d University of Warsaw, Faculty of Geology, Żwirki i Wigury 93, 02-059, Warszawa, Poland

^e Polish Academy of Sciences, Institute of Geological Sciences, Twarda 51/55 00-818, Warszawa, Poland

^f Pomeranian University in Słupsk, Geocology Research Unit, Department of Earth and Environmental Sciences, 27 Partyzantów Str., 76-200, Słupsk, Poland

^g Adam Mickiewicz University, Institute of Geocology and Geoinformation, Biogeochemistry Research Unit, Krygowskiego 10, Poland

^h University of Wrocław, Faculty of Biological Sciences, Kanonia 6/8, 50-328, Wrocław, Poland

ⁱ Wrocław University of Environmental and Life Science, Department of Botany and Plant Ecology, Pl. Grunwaldzki 24A, 50-363, Wrocław, Poland

^j Silesian University of Technology, Institute of Physics-CSE, Division of Geochronology and Environmental Isotopes, Konarskiego 22B, Gliwice, 44-100, Gliwice, Poland

^k University of Łódź, Department of Invertebrate Zoology and Hydrobiology, Faculty of Biology and Environmental Protection, Banacha St. 12/16, 90-237 Łódź, S. Banacha 12/16, 90-232, Łódź, Poland

^l Emeritus, Poland

^m University of Wrocław, Institute of Geography and Regional Development, Pl. Uniwersytecki 1, 50-137, Wrocław, Poland

ARTICLE INFO

Keywords:

Pleistocene
Holocene
Lithostratigraphy
Multiproxy analysis
Palaeogeography
Szczerców Basin

ABSTRACT

This study presents a comprehensive synthesis of multidisciplinary investigations conducted in the central part of the Szczerców Outcrop in the Parchliny area of central Poland. It documents an exceptional sedimentary record spanning from the Middle Pleistocene to the present, comprising glacial, glaciofluvial, fluvial, lacustrine, peat and aeolian deposits formed under alternating cold and warm climatic conditions. Particular emphasis is placed on sedimentary transitions associated with the termination of the Odranian Glaciation and the onset of the Eemian Interglacial, as well as the transition from the LGM to the Holocene. High-resolution proxy analyses, including lithostratigraphy, palaeontology, palynology, geochemistry and stable isotope studies, enabled detailed palaeogeographic, palaeohydrological and geomorphological reconstructions of European significance. The resulting chronostratigraphic framework permits correlation with key palaeoenvironmental archives from across the Northern Hemisphere over the last ~140 ka. The succession records the decay of the Odranian ice sheet, the development of subglacial and proglacial lakes, and a continuous palaeolake sequence spanning the Late Saalian, the Eemian Interglacial and the Vistulian. Palynological and macrofossil data link Late Saalian climatic oscillations to the Zeifen Interstadial and the Karregat Stadial. Subsequent fluvial, aeolian, lacustrine and peat deposits document environmental change through the LGM, the Holocene and increasing human impact since the Bronze Age.

W czasopiśmie Quaternary International (100 pkt MNiSW, IF=1.8) opublikowany został artykuł „Palaeoenvironmental changes during the Late Pleistocene recorded in the grain-size of loess-paleosol sequences in southwest Poland”, którego autorami są dr Marcin Krawczyk, prof. Zdzisław Jary oraz dr Michał Łopuch. Artykuł przedstawia wyniki badań zmian paleośrodowiskowych zapisanych w uziarnieniu sekwencji lessowo-glebowych południowo-zachodniej Polski zlokalizowanych w Białym Kościele (Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie), Zaprężynie oraz Trzebnicy (Wzgórza Trzebnickie). Na podstawie ponad 2000 próbek oraz analiz granulometrycznych, spektrofotometrycznych, geochemicznych i statystycznych odtworzono warunki depozycji lessu w późnym plejstocenie. Badania

wykazały także wyraźne różnice między stanowiskami oddalonymi od siebie o około 60 km. Sekwencje w Zaprężynie i Trzebnicy zawierają luki erozyjne i nieciągłości stratygraficzne, natomiast profil w Białym Kościele zachował bardziej kompletny zapis zmian środowiskowych, obejmujący także gleby środkowego plenivistulianu. Uzyskane wyniki pokazują, że depozycja lessu w południowo-zachodniej Polsce była silnie kontrolowana przez dynamikę lądolodu skandynawskiego, lokalną rzeźbę terenu i dostępność materiału pyłowego. Artykuł podkreśla znaczenie połączenia analiz granulometrycznych z modelowaniem statystycznym dla rekonstrukcji procesów eolicznych i zmian klimatu późnego plejstocenu.

Quaternary International 769 (2026) 110273

Contents lists available at ScienceDirect

Quaternary International

journal homepage: www.elsevier.com/locate/quaint

Paleoenvironmental changes during the Late Pleistocene recorded in the grain-size of loess-paleosol sequences in southwest Poland

Marcin Krawczyk , Zdzisław Jary, Michał Łopuch

University of Wrocław, Department of Physical Geography, Wrocław, Poland

ARTICLE INFO

Keywords:
Loess
Grain-size
Southwest Poland
End-member modeling
Paleoenvironment

ABSTRACT

This study investigates paleoenvironmental changes recorded in the grain-size composition of loess-paleosol sequences (LPSs) from southwestern Poland, a region located at the northern margin of the European Loess Belt and in the foreland of the Fennoscandian Ice Sheet. Despite its key geographical position, the mechanisms controlling the spatial variability of loess deposition and their relationship to ice-sheet dynamics and local depositional conditions remain poorly constrained.

Three sites were analysed: Biały Kościół (Niemcza-Strzelin Hills), Zaprężyn, and Trzebnica (both in the Trzebnica Hills). High-resolution sampling (>2000 samples) combined with laser diffraction grain-size measurements, color spectrophotometry, carbonate and organic matter determination, and advanced statistical techniques, including end-member modeling analysis (EMMA), enabled detailed reconstruction of Late Pleistocene depositional environments.

The results reveal the dominance of a coarse silt end-member (main mode ~63 µm; EM3), particularly within the L1L1 units, which is interpreted as primarily reflecting enhanced dust availability and high-energy depositional conditions during the Last Glacial Maximum (MIS 2). A recurrent fine silt component (main mode ~16 µm; EM2), mainly present in older loess and paleosol horizons (L1L2, L1SS1), indicates an increased contribution of long-distance transported dust under relatively stable depositional conditions. An additional very fine fraction (~4 µm; EM1), identified at the Biały Kościół and Trzebnica sites, is associated with phases of enhanced humidity, pedogenic processes, and post-depositional modification. Sandy fractions (125–500 µm) occur locally and reflect short-distance transport under highly dynamic, high-energy conditions.

Comparative analysis highlights pronounced lithological variability between the studied sites despite their close spatial proximity (~60 km). Zaprężyn and Trzebnica, both located in the Trzebnica Hills, exhibit stratigraphic discontinuities and erosional gaps, whereas the Biały Kościół sequence preserves a more continuous sedimentary record, including Middle Plenivistulian soils (MIS 3). These differences reflect local topographic conditions, sediment supply, and varying proximity to ice-sheet margins.

Overall, the results indicate that loess deposition in southwestern Poland was strongly influenced by the advance and retreat phases of the Fennoscandian Ice Sheet. Enhanced meridional temperature gradients during MIS 4 and MIS 2 promoted dust production, transport, and deposition. The study demonstrates that integrating granulometric proxies with end-member modeling provides valuable insights into the complexity of aeolian processes and Late Pleistocene paleoclimatic variability in south-west Poland.

W czasopiśmie Polar Research (70 pkt MNiSW, IF=1.3) ukazał się artykuł w składzie autorskim: **Oskar Kostrzewa, Małgorzata Szczypińska, Krzysztof Senderak** oraz **Mateusz C. Strzelecki** pt. „Weathering above the tides: how iceberg-roll-generated waves shape Arctic rocky shores”. Publikacja analizuje wpływ fal generowanych przez obracające się góry lodowe na procesy wietrzenia skalistych wybrzeży Arktyki na przykładzie zatoki Zion Church w rejonie Ilulissat w zachodniej Grenlandii. Wyniki badań pokazują, że strefa położona powyżej poziomu najwyższych pływów charakteryzuje się wyraźnie niższą odpornością skał, co autorzy wiążą z oddziaływaniem fal wywołanych przez przewracające się góry lodowe oraz procesami wietrzenia chemicznego i biologicznego. Badanie wskazuje, że fale generowane podczas obrotu gór lodowych są istotnym czynnikiem morfotwórczym, wpływającym na kształtowanie mikrorzeźby arktycznych wybrzeży skalistych.

RESEARCH ARTICLE

Weathering above the tides: how iceberg-roll-generated waves shape Arctic rocky shores

Oskar Kostrzewa , Małgorzata Szczypińska , Krzysztof Senderak & Mateusz C. Strzelecki
Alfred Jahn Cold Regions Research Centre, Institute of Geography and Regional Development, University of Wrocław, Wrocław, Poland

Abstract

A significant limitation of the current understanding of cold coast evolution is the paucity of field observations on the development of rocky coasts in glaciated parts of the Arctic. To address this gap, we present a pilot study that utilizes a Schmidt hammer to investigate variations in rock surface resistance across four distinct horizontal zones along the rocky bay of Zion Church, Ilulissat, near one of the prevailing routes of iceberg transport in western Greenland. The primary finding of the study is a substantial decrease in rock resistance within the area above the high-tide level. We relate this result mainly to waves generated by iceberg-roll events in conjunction with chemical and biological weathering. This case study seeks to elevate the status of iceberg-roll-generated waves from a mere curiosity to a substantial geomorphic agent that shapes the microrelief of Arctic coastlines.

Keywords

West Greenland; rocky coasts; Schmidt hammer; iceberg-capsize tsunamis; glacier-calving tsunamis

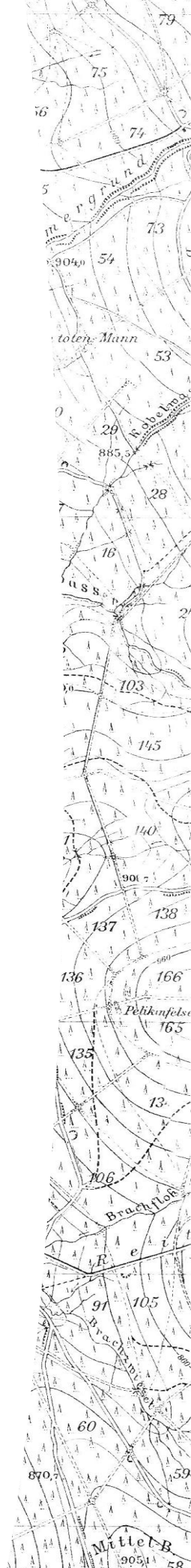
Correspondence

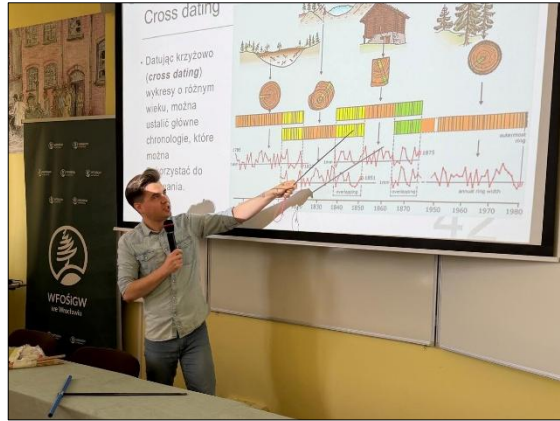
Oskar Kostrzewa, Alfred Jahn Cold Regions Research Centre, Institute of Geography and Regional Development, University of Wrocław, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław, Poland. E-mail: oskar.kostrzewa@uwr.edu.pl

Sprawy Zakładowe

Zakład Geografii Fizycznej

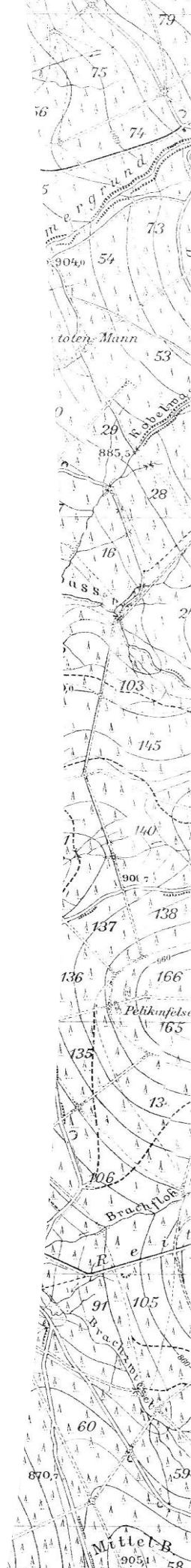
W dniu 11 kwietnia 2026 r. **mgr Mateusz Telązka** miał przyjemność przeprowadzić krótki wykład pt. „Zakłęte w czasie. Kilka słów o dendrochronologii” podczas XLI Olimpiady Ekologicznej organizowanej przez „Ligę Ochrony Przyrody”. Wykład dotyczył lasów, dendrochronologii, wykorzystania drzew oraz krzewinek arktycznych w nauce oraz dendrochemii. Pytania zadawane z sali wskazywały na żywe zainteresowanie tematem. Do testu pisemnego XLI Olimpiady Ekologicznej przystąpiło 49 uczniów szkół ponadpodstawowych województwa dolnośląskiego walcząc o zakwalifikowanie się do finału centralnego oraz możliwość zdobycia indeksu na wiele uczelni wyższych w całej Polsce.

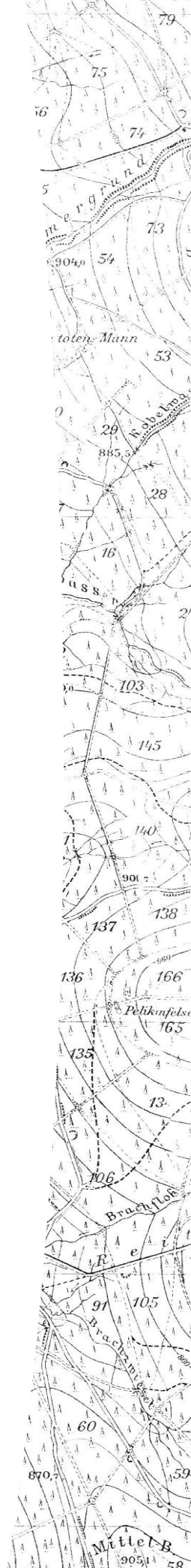

16.04.2026 r. odbyło się posiedzenie plenarne Komitetu Badań Czwartorzędu PAN, którego przewodniczącym jest **prof. dr hab. Zdzisław Jary**. Głównym punktem posiedzenia był raport prof. dr hab. Mirosława Błaszkiwicza, przewodniczącego zespołu zajmującego się aplikacją o organizację przez Polskę Międzynarodowego Kongresu INQUA 2031. Poruszono m.in. istotne kwestie finansowe, zaangażowania instytucji naukowych oraz przygotowanie materiałów promocyjnych. Jest to ambitne przedsięwzięcie, które ma pokazać Polskę jako prężny ośrodek naukowy oraz zapewniając zacieśnienie współpracy międzynarodowej ze specjalistami zajmującymi się badaniami nad czwartorzędem. W trakcie obrad powołano również prof. dr hab. Leszka Marksa na Honorowego Przewodniczącego KBCz. Natomiast dr hab. Michał Słowiński z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. S. Leszczyckiego PAN wygłosił referat pt. „Ukryta rewolucja w lesie: wpływ produkcji węgla drzewnego na środowisko w przedprzemysłowych krajobrazach Europy Środkowej”.

W dniach 20-24.04.2026 r. Zakład Geografii Fizycznej na zaproszenie **dra Michała Łopucha** wizytował prof. Stephen Wolfe z Natural Resources Canada. Wizyta stanowi pierwszy element oficjalnej współpracy naszych instytucji, która ma się koncentrować na badaniach procesów eolicznych zachodzących w strefach zimnych. By przybliżyć te tematy, 21.04. w Centrum Badań Regionów Zimnych odbył się wykład otwarty pt. „Thermokarst review and framework for thermokarst landforms assemblages in Canada”. W ramach wizyty nasz gość miał także okazję zwiedzić mury Uniwersytetu, zdobyć Ślęzę i zapoznać się z polską kulturą poprzez udział w Balu IGRR.

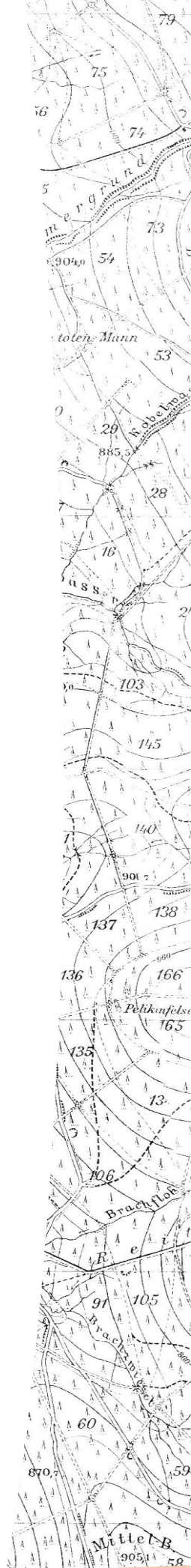
Zakład Geografii Regionalnej i Turystyki

W edycji 2026, w kategorii społeczeństwo / miasto, wyróżnienie w prestiżowym zestawieniu 30 Kreatywnych Wrocławia otrzymał Klub Sympatyków Transportu Miejskiego, którego aktywnym członkiem – a zarazem prezesem Zarządu – jest **dr Krzysztof Kołodziejczyk z IGRR UWr**. To przykład, jak praca naukowa i dydaktyczna na uczelni wyższej może iść w parze z prawdziwą pasją

Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej

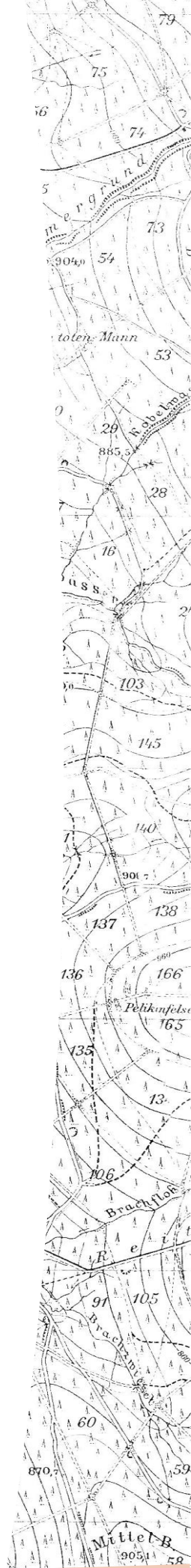
W dniach 11–12 kwietnia studenci I roku studiów magisterskich geografii, specjalności Analizy Regionalne i Lokalne, pod kierunkiem **dr. Dominika Sikorskiego**, uczestniczyli w ćwiczeniach terenowych na ziemi kłodzkiej w ramach przedmiotu „Agroturystyka w Polsce i na świecie”. Podczas wyjazdu odwiedziliśmy łącznie sześć gospodarstw agroturystycznych, gdzie mieliśmy okazję odbyć długie i niezwykle interesujące rozmowy z właścicielami oraz dzierżawcami tych obiektów. We wszystkich odwiedzonych miejscach zostaliśmy przyjęci z ogromną życzliwością – za co serdecznie dziękujemy!

W dniach 16-17 kwietnia 2026 r. **dr hab. prof. UW r Robert Szymytkie** i **mgr Michał Szymański** przebywali w Łodzi, gdzie uczestniczyli w XXXV Konwersatorium Wiedzy o Mieście pt. „Rezyliencja miejska w dobie współczesnych wyzwań”. Konwersatorium tradycyjnie zostało zorganizowane przez Instytut Geografii Miast, Turyzmu i Geoinformacji Uniwersytetu Łódzkiego, a patronat nad wydarzeniem objęła Komisja Geografii Osadnictwa i Ludności PTG. W trakcie konferencji przedstawiciele ZGSE zaprezentowali dwa referaty:

- Struktura sieci miast w Polsce w dobie depopulacji. Implikacje dla rezyliencji systemu osadniczego (R. Szymytkie)
- Dziedzictwo kulturowe jako narzędzie budowania marki miasta średniej wielkości w obliczu wyzwań demograficznych – przykład Głogowa (M. Szymański).

Profesor R. Szymytkie przewodniczył także jednej z sesji tematycznych oraz posiedzeniu Komisji Geografii Osadnictwa i Ludności PTG. Pierwszego dnia konferencji miał też miejsce spacer z przewodnikiem po kompleksie fabrycznym K. Scheiblera "Księży Młyn".

Z okazji Dnia Ziemi (22 kwietnia) na WNoZiKŚ odbyły się Dni Otwarte. W tym wydarzeniu brali udział także pracownicy i doktoranci ZGSE, którzy przygotowali stoisko pt. „Miasto i wieś – dwa światy – jedna geografia”. Stoisko obsługiwali: **dr Dominik Sikorski**, **dr Przemysław Tomczak** i **mgr Michał Szymański**. W trakcie tego wydarzenia uczniowie szkół średnich mieli okazję zapoznać się z ofertą dydaktyczną kierunków studiów oferowanych w IGRR oraz specjalizacji magisterskiej prowadzonej przez ZGSE. Dziękujemy za wizytę i inspirujące rozmowy!

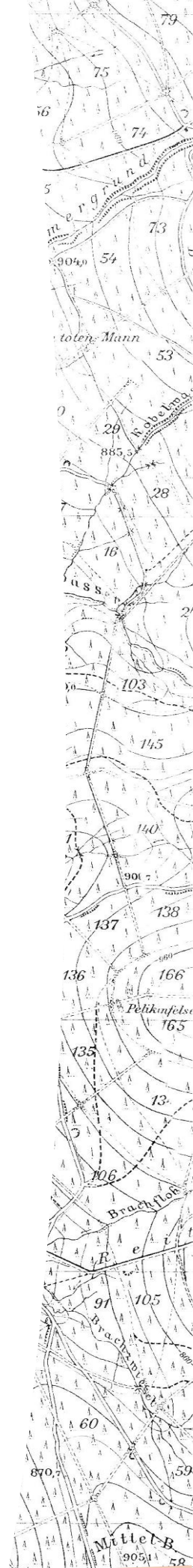

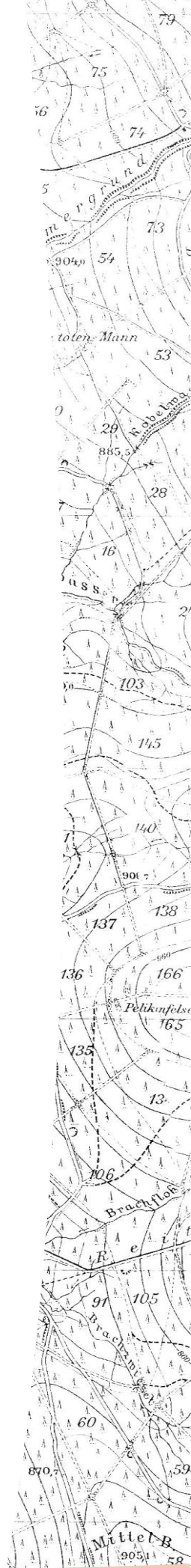
Fot. Paweł Piotrowski

Seminarium Przemysłowe

24 kwietnia 2026 r. we Wrocławiu odbyło się Seminarium Przemysłowe poświęcone współczesnym uwarunkowaniom rozwoju oraz zmianom struktury przestrzennej przemysłu w Polsce. Celem seminarium była identyfikacja i ocena znaczenia współczesnych czynników lokalizacji działalności przemysłowej nakierowanej na wzrost jej innowacyjności w porównaniu do tradycji czynników znanych w literaturze przedmiotu, a także wymiana poglądów i spostrzeżeń na temat ewolucji zmian wspomnianych czynników i ich wpływu na przekształcenia struktury przestrzennej przemysłu w Polsce w różnych skalach przestrzennych z perspektywy rozwoju Przemysłu 4.0/5.0 oraz narzędzi jego pomiaru. Na początek uczestników powitał **prof. UW r. dr hab. Robert Szmytkie** dyrektor Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego. W spotkaniu, które miało formę hybrydową, wzięli udział badacze geografii przemysłu z wiodących ośrodków akademickich w Polsce, m.in. z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz Uniwersytetu Wrocławskiego, a także przedstawiciele instytucji publicznych (Urzędu Statystycznego

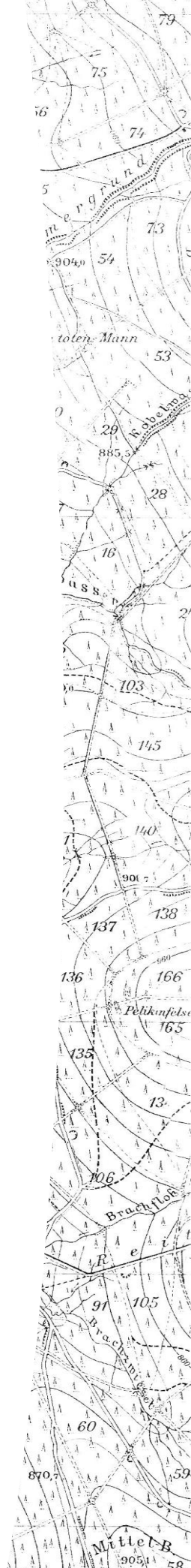
we Wrocławiu, czy Dolnośląskiego Funduszu Gospodarczego). Seminarium składało się z kilku części. Referatowo-dyskusyjnej, której przewodniczył prof. dr hab. Bolesław Domański (Uniwersytet Jagielloński), a referaty wygłosili: Prof. UEK dr hab. Tomasz Rachwał, Prof. USz. dr hab. Paweł Czapliński oraz **dr Paweł Brezdeń**, pt.: *Regionalny i ponadlokalny wymiar zmian struktury przestrzennej przemysłu Polski ze szczególnym uwzględnieniem województwa dolnośląskiego w latach 2005-2024*. W dalszej części odbyła się dyskusja panelowa moderowana przez dra Pawła Brezdenia z udziałem wszystkich uczestników seminarium. Tematyka dyskusji ogniskowała wokół współczesnych procesów lokalizacji produkcji, problematyki decyzji lokalizacyjnych, które coraz bardziej mają charakter złożony i wynikają m. in. modyfikacji procesów globalizacji, konieczności elastyczności produkcji oraz dążenia do zrównoważonego rozwoju. Wskazywano na wzrost znaczenia lokalizacji swobodnej wynikającej z coraz większej roli przemysłów naukochońnych, a także uzależnienie lokalizacji produkcji od dostępu do odnawialnych źródeł energii, co stwarza nowe wyzwania dla polskiego przemysłu. Po merytorycznej, inspirującej i niezwykle żywej dyskusji uczestnicy udali się na sesję terenową, która odbyła się na obszarze Wrocławskiego Parku Przemysłowego (WPP) stanowiącego część tzw. *zachodniego klina przemysłowego miasta*, którego najważniejszym i najbardziej rozpoznawalnym elementem był (i nadal częściowo jest) kompleks dawnego PAFAWAG-u. Po zakończeniu sesji terenowej część uczestników wzięła udział w wizycie studyjnej w Muzeum Motoryzacji WENA w Oławie, która stanowiła uzupełnienie refleksji nad dziedzictwem przemysłowym i jego znaczeniem kulturowym. Uczestnicy seminarium wyrazili nadzieję, że wspólne spotkanie we Wrocławiu przyczyni się do wzmocnienia wewnętrznej komunikacji środowiska geografów przemysłu, a zaprezentowane refleksje oraz wymiana spostrzeżeń staną się impulsem do dalszej współpracy naukowej. Wyrazili także konieczność kontynuacji tego typu spotkań. Ważnym wnioskiem płynącym z obrad było również przekonanie o konieczności podjęcia prac nad powstaniem wspólnej publikacji, która będzie istotnym wsparciem w coraz bardziej złożonym procesie nauczania geografii przemysłu na kierunkach geograficzno-ekonomicznych. Organizatorem i moderatorem wydarzenia był: **dr Paweł Brezdeń**.

Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej serdecznie zaprasza wszystkich sympatyków geografii na wspólny wyjazd do Świdnicy – miasta o wyjątkowej historii, bogatym dziedzictwie architektonicznym i interesującej przestrzeni miejskiej – w ramach corocznie organizowanego tzw. SPEKDAY. Wydarzenie to odbędzie się 26 maja. Zachęcamy do udziału i wszystkich chętnych prosimy o wypełnienie formularza zgłoszeniowego: <https://forms.cloud.microsoft/Pages/ResponsePage.aspx...>

**ZAKŁAD
GEOGRAFII SPOŁECZNO-EKONOMICZNEJ**
serdecznie zaprasza wszystkich sympatyków
geografii społeczno-ekonomicznej na

SPEK-DAY 2026

Trasa: Świdnica Rynek, wejście na wieżę ratuszową,
Muzeum Dawnego Kupiectwa, Katedra, Kościół Pokoju
*Trasa będzie tak prowadzona, by przy okazji zobaczyć
najważniejsze murale oraz parki w mieście.*

Termin: 26 maja 2026 r. (wtorek)

Dojazd: samochodem prywatnym
lub pociągiem

*wyjazd: Wrocław Główny 9:16 – Świdnica Miasto 10:10
powrót: Świdnica Miasto 15:12 – Wrocław Główny 16:25*

Zbiórka: godz. 10:15
przy stacji Świdnica Miasto

Po więcej informacji odwiedź nasz Facebook: [@zgse.uwr](https://www.facebook.com/zgse.uwr)

Uniwersytet Wrocławski
Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej

Zakład Geoinformatyki i Kartografii

13 kwietnia 2026 **dr Michał Halicki** gościł w audycji „Nie tylko technologie” na antenie Radia Wrocław. W rozmowie Michał opowiadał m.in. o przyszłości hydrologii i czy satelity faktycznie zastąpią nam klasyczne wodowskazy, jak dane z orbity pozwalają nam „podglądać” rzeki w miejscach, do których nikt nie dociera, oraz dlaczego warto wejść w świat geoinformacji. Tym ostatnim pytaniem Michał zareklamował oczywiście nowy kierunek w IGRR.

14 kwietnia 2026 **prof. Tomasz Niedzielski** wziął udział w seminarium projektu „Science4Business – Nauka dla biznesu” realizowanego w Centrum Transferu Technologii Uniwersytetu Wrocławskiego. Podczas seminarium odbyło się oficjalne powołanie komitetu inwestycyjnego tego projektu. Prof. Tomasz Niedzielski odebrał z rąk Prorektora Artura Błazejewskiego powołanie do tego komitetu.

17 kwietnia 2026 **prof. Tomasz Niedzielski** był uczestnikiem debaty eksperckiej „Nowe technologie w poszukiwaniach osób zaginionych – wsparcie czy zagrożenie?”, która odbyła się podczas konferencji „Zaginięcia osób w świetle psychologii sądowej i kryminalistyki – wyzwania współczesnych śledztw”. Link do strony konferencji znajduje się [TUTAJ \(klik\)](#).

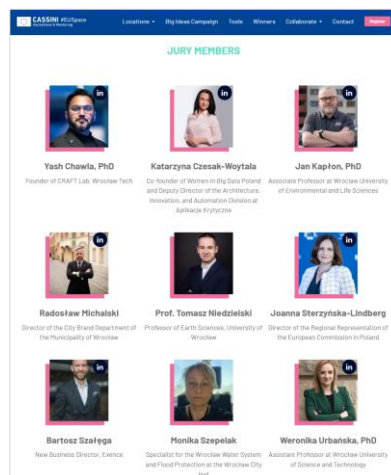

W Światowym Dniu Ziemi, 22 kwietnia 2026 w Dolnośląskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu odbyła się Dolnośląska Konferencja Edukacji Geograficznej. W konferencji pod hasłem „Zmiany, procesy, przestrzeń – jak uczyć nowoczesnej geografii w terenie i klasie”, uczestniczyli dyrektorzy i nauczyciele szkół oraz placówek oświatowych z regionu. Na zaproszenie dyrektor DODN, dr Katarzyny Pawlak-Weiss, prelekcję dotyczącą nowego kierunku studiów inżynierskich geoinformacji wygłosił **dr hab. Waldemar Spallek**.

Waldemar Spallek (fot. M. Jurczyk).

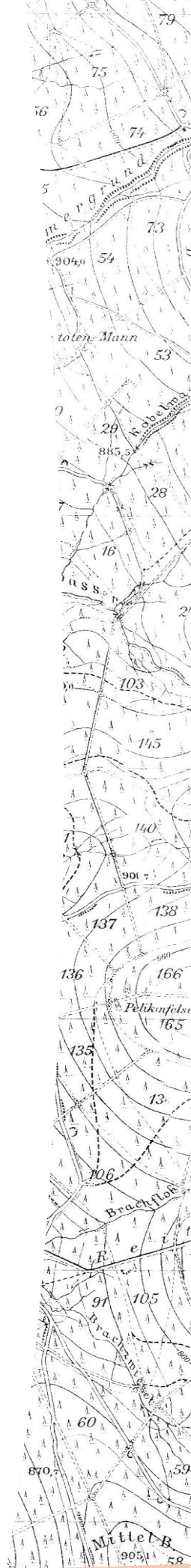
26 kwietnia 2026 **prof. Tomasz Niedzielski** pełnił rolę członka jury konkursu [Cassini Hackathon](#), który był organizowany na Politechnice Wrocławskiej. Tematem było „Space for Water”:

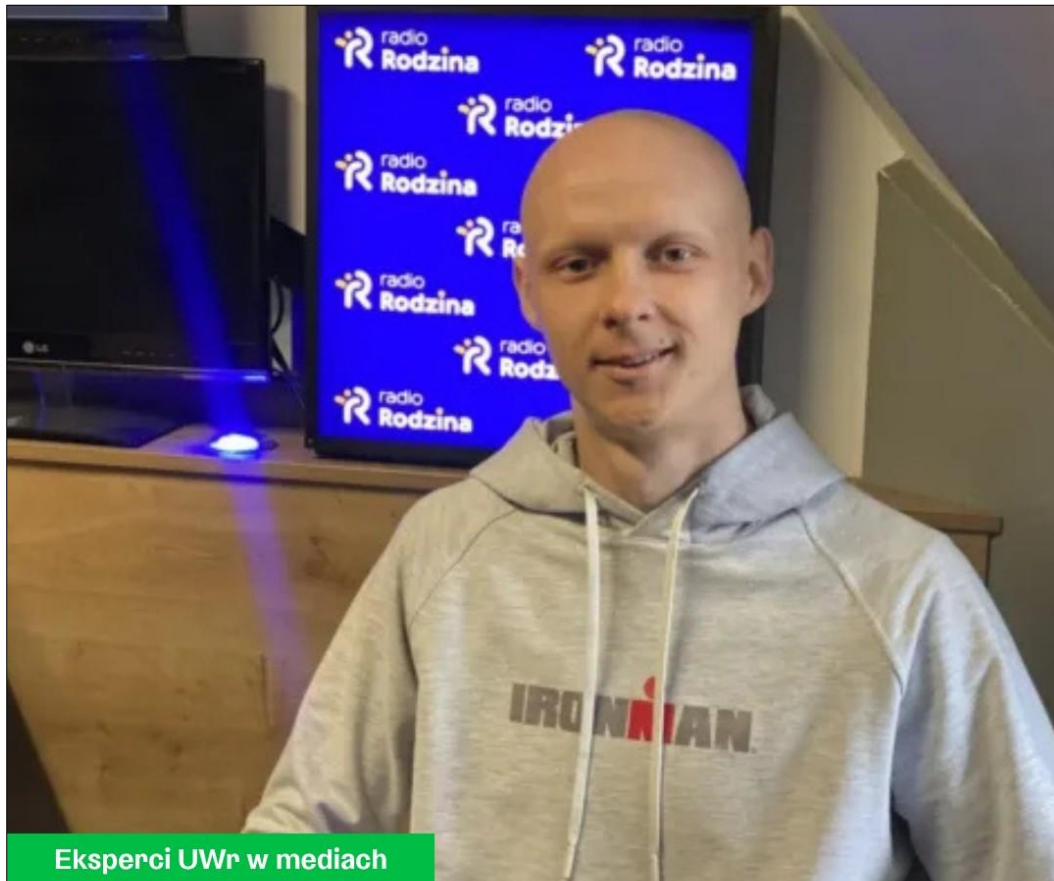
28 kwietnia 2026 roku w Instytucie Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego gościła grupa 12 uczniów z Liceum Ogólnokształcącego Nr III we Wrocławiu oraz uczniowie z Liceo Megara w Auguście na Sycylii (10 osób), którzy przebywali na wymianie we Wrocławiu w ramach Erasmusa. W ramach wizyty uczniowie odwiedzili zbiory kartograficzne PHK, gdzie **dr hab. Waldemar Spallek** przedstawił najstarsze atlasy świata, w tym m.in. „Atlas Maior” (największy i najdroższy atlas XVII w.) oraz faksymile zabytkowego planu Wrocławia z 1562 autorstwa Barthela Weinerja ojca i syna. Największe wrażenie na słuchaczach zrobiło to, jak wiele o dawnym świecie mówią detale, których na co dzień nie zauważamy. Dr hab. Spallek pokazał, że blask złota na brzegach kart nie służył jedynie estetyce – był to czytelny znak bogactwa właściciela, ale też zabezpieczenie przed kurzem, wilgocią i owadami żywiącymi się papierem. Następnie grupa udała się do biblioteki IGRR, gdzie uczniowie mieli okazję zapoznać się z jej zasobami, a także usłyszeć historię o jednym z najbardziej charakterystycznych elementów wnętrza – globusie, który został wykonany w Niemczech w pierwszej połowie XX wieku.

Fot. M. Helt.

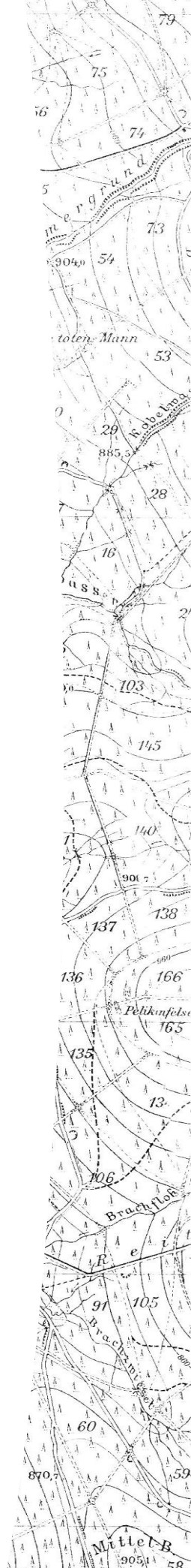
Dr Michał Halicki był gościem Radia Rodzina, gdzie 29 kwietnia 2026 wziął udział w audycji „Herbatka z Naukowcem”. Rozmowa dotyczyła wykorzystania danych satelitarnych w badaniach rzek oraz prognozowaniu zagrożeń hydrologicznych. W audycji wyjaśniono, jak działają nowoczesne misje satelitarne Sentinel i SWOT oraz na czym polega geoinformatyka, która dane z kosmosu przekłada na konkretne informacje o poziomie wody w rzekach – także na Odrze. Nie zabrakło również rozmowy o systemie AltHydro, który w przyszłości może znacząco usprawnić prognozowanie powodzi i pomóc szybciej oraz dokładniej przewidywać zagrożenia hydrologiczne. Całość uzupełniły kulisy pracy naukowca – wyzwania związane z lukami w danych oraz doświadczenia zdobyte podczas stażu w Monachium w ramach programu NAWA. Audycja jest dostępna do odsłuchania [TUTAJ \(klik\)](#).

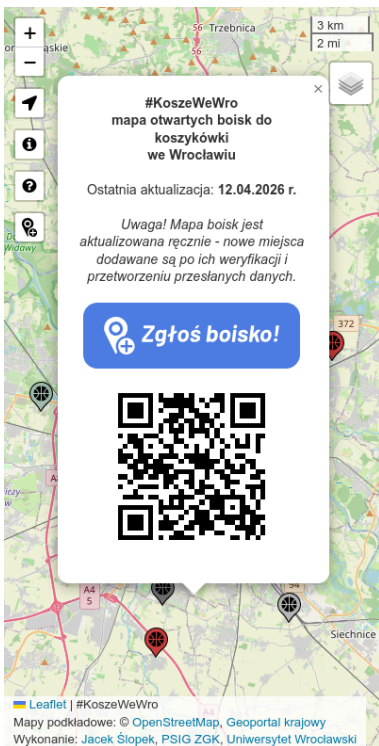
Eksperci UWr w mediach

„Herbatka z naukowcem” w Radiu Rodzina

Rozmowa z dr. Michałem Halickim
Kolejne „Herbatki” z naukowcami UWr w każdą środę!

W połowie kwietnia rozpoczęła się faza intensywnych testów udosконаłonej mapy otwartych i ogólnodostępnych boisk do koszykówki we Wrocławiu, przygotowywanej w ramach akcji #KoszeWeWro. Akcja została zainicjowana w 2025 przez Kamila Chanasa, byłego koszykarza zawodowego grającego m.in. w drużynie WKS Śląska Wrocław. Padł wówczas pomysł stworzenia ogólnodostępnej mapy, na której zaznaczone będą place do gry w koszykówkę we Wrocławiu, otwarte dla wszystkich chętnych. Ma ona wspomóc koszykarską społeczność w naszym mieście w odnajdowaniu dostępnych dla wszystkich miejsc do gry na świeżym powietrzu. Zgłaszane i zapisane na niej obiekty są szczegółowo opisane, tak, by chętni do gry wiedzieli co zastaną na miejscu. Mapa #KoszeWeWro została przygotowana w Pracowni Systemów Informacji Geograficznej przez **dr. Jacka Ślopka**. Dane zbierane są z wykorzystaniem pakietu narzędzi typu open source, przeznaczonego do gromadzenia danych w terenie i zarządzania nimi – KoboToolBox. Sama mapa działa natomiast w oparciu o autorski kod JavaScript, a także dzięki rozwiązaniom open source, wykorzystując m. in. bibliotekę mapową Leaflet i mapę podkładową OpenStreetMap. Mapa w obecnej wersji jest dostępna pod tym adresem: <https://shorturl.at/1hAYk> W chwili publikacji tego tekstu na mapie zaznaczono już ponad 20 obiektów we Wrocławiu i okolicach. Danych przybywa z każdym tygodniem, więc nie pozostaje nam nic innego jak zaprosić do zapoznania się z mapą i zachęcić do dodawania otwartych boisk w swojej okolicy!

* **Liczba boisk**
Wpisz liczbę pełnych pól do gry (boisko i dwa kosze). Jeśli na miejscu są tylko połowki boisk - podaj ich liczbę w polu uwag poniżej.

Liczba boisk - uwagi
Wypełnij to pole, jeśli na miejscu nie ma kompletnych pól do gry.

* **Oświetlenie zewnętrzne**

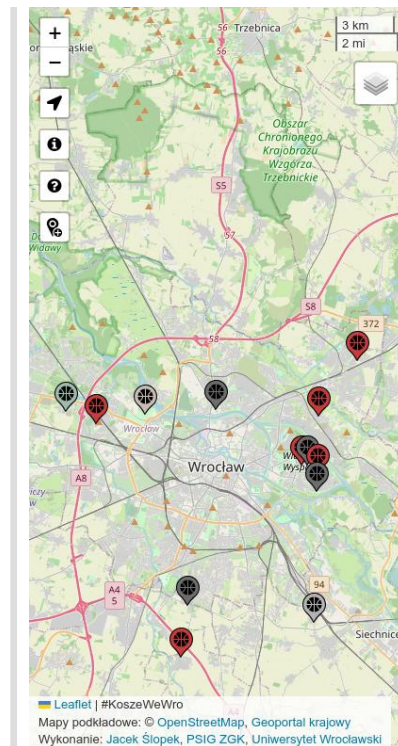
- brak oświetlenia
- obecne, włączane po zmroku automatycznie
- obecne, ale włączenie wymaga np. wysłania sms

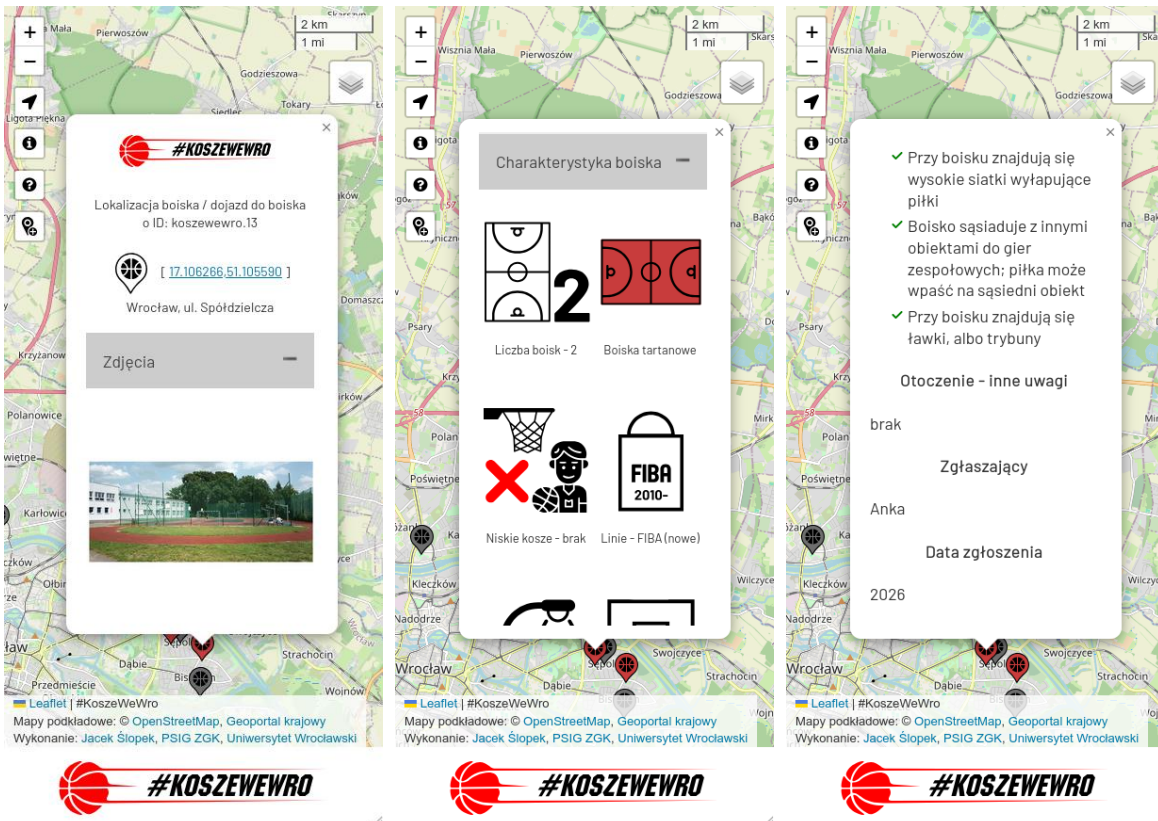
* **Rodzaj nawierzchni**

- asfalt
- kostka betonowa (bauma), beton lany
- tartan
- tworzywo sztuczne (np. elastomer)
- inna

* **Obecność niższych koszy dla dzieci/młodzieży**

- tak
- nie

Zakład Geomorfologii

W dniach 9–10 kwietnia **dr Andrzej Kacprzak** wziął udział w II. Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Geośrodowisko. Klimat – Przyroda – Człowiek” zorganizowanej w Krakowie przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk. Przedstawił referat pt. „Analiza właściwości gleb jako narzędzie szacowania wieku ruchów masowych – przykłady z Gór Kamiennych (Sudety)”, którego współautorami byli prof. dr hab. Piotr Migoń (IGRR UWr) i dr Łukasz Musielok (IGiGP UJ). W sesji posterowej prezentowany był, przygotowany przez Martę Sadkiewicz i Julię Toszek z Koła Naukowego Studentów Geografii, poster „Zróżnicowanie wilgotności i wytrzymałości mechanicznej powierzchni piaskowcowych ścian skalnych o różnej gęstości spękań w Górach Stołowych”. Współautorami posteru byli dr Filip Duszyński, dr Kacper Jancewicz i dr Andrzej Kacprzak.

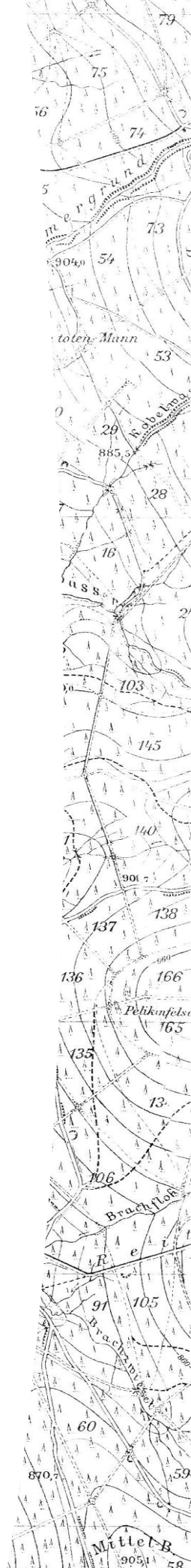
Dr Andrzej Kacprzak w trakcie prezentacji i przy posterze.

W dniach 14–15 kwietnia **dr hab. Marek Kasprzak, prof. UW**, brał udział w konferencji organizowanej przez producenta aparatury geofizycznej GF Instruments w Brnie (Czechy). Konferencja odbywała się pod hasłem „Specialized geophysical workshop” i była okazją do zaprezentowania wyników badań prowadzonych niemal na całym świecie. M. Kasprzak podsumował na przykładach swoje badania w obszarach górskich i polarnych w referacie: „ERT in Mountain and Polar Research - Integrating Geophysical Imaging with Geospatial Data” otwierającym część poświęconą metodom geoelektrycznym. Spotkanie organizowane przez GFI dało także możliwość szybkiego serwisu urządzenia ARES II.

W dniach 22-24 kwietnia 2026 roku pracownicy i doktoranci Zakładu Geomorfologii wzięli udział w konferencji naukowej „Broumov '26: State of geomorphological research in 2026” (organizatorzy: Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR, CHKO Broumovsko i Česká asociace geomorfologů). W konferencji uczestniczyli: **prof. dr hab. Piotr Migoń, dr hab. Marek Kasprzak, prof. UW, dr Kacper Jancewicz, dr Krzysztof Parzóch, dr Andrzej Traczyk, mgr Maria Kotowska i mgr Wioleta Poręba**, będący autorami lub współautorami następujących referatów oraz posterów:
Referaty:

- Marek Kasprzak; „On the margins of permafrost areas” (zaproszony referat plenarny)

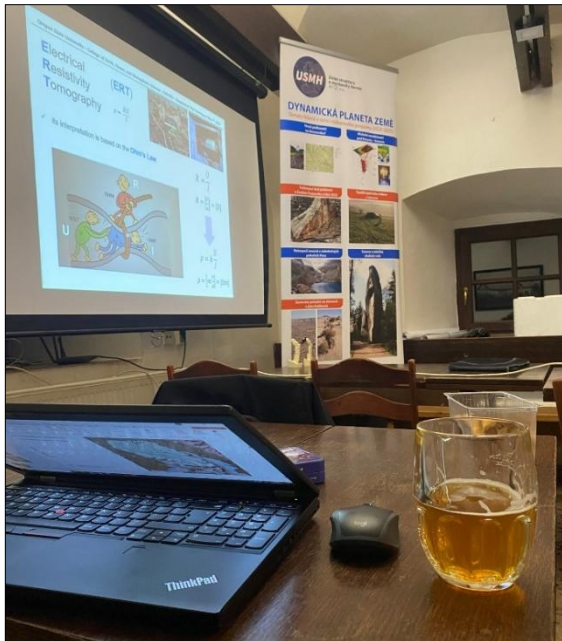

- Piotr Migoń, Kacper Jancewicz “*And then there were three... – On the path to understand the evolution of a very unusual mesa (Nikolsdorfer Wände, Saxony, Germany)*” – referat wygłoszony przez Piotra Migonia
- Wioleta Porębna, Aleksander Kowalski; “*Relief–structure relationships in the Krzeszów Basin, SW Poland*” – referat wygłoszony przez Wioletę Porębną
- Petr Tábořík, Marek Kasprzak, Filip Hartvich, Filip Duszyński, Kacper Jancewicz, Josef Stemberk, Wioleta Porębna, Piotr Migoń, Maria Kotowska, Alexandra Dergunova; “*Structural, Tectonic and Erosional Controls Governing the Evolution of Sandstone Mesas: Insights from Central European Landscapes*” – referat wygłoszony przez Petra Táboříka

Postery:

- Kacper Jancewicz, Grzegorz Walusiak, Matylda Witek, Joanna Remisz, Maria Kotowska; “*When the devil’s in the details. Geomorphometry of extremely rugged sandstone terrain in light of UAV LiDAR elevation data – the Hejda mesa, Broumovska vrchovina, Czechia*”
- Maria Kotowska, Matylda Witek, Grzegorz Walusiak, Joanna Remisz, Kacper Jancewicz; “*UAV-LiDAR-aided large-scale geomorphological mapping of sandstone rock cities of Broumovská vrchovina, Czechia*”
- Wioleta Porębna, Krzysztof Parzóch; “*Morphogenetic Domains as Process-Based Landscape Units: A Case Study of the Stołowe Mountains*”
- Andrzej Traczyk; “*Geomorphometry of Valleys within the Rhyolitic Massif of the Krucze Mountains, Central Sudetes*”

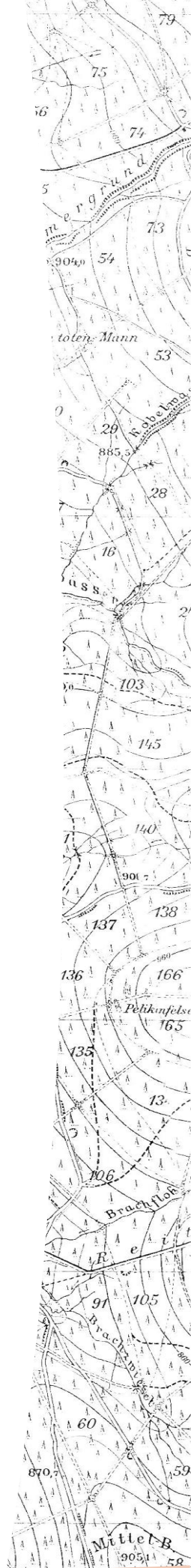
Konferencję poprzedzały warsztaty poświęcone metodom badań geofizycznych, w których wzięli udział: mgr Maria Kotowska, mgr Wioleta Porębna oraz Michał Grześkowiak (student III roku studiów licencjackich Geografii) i Marta Sadkiewicz (studentka II roku studiów magisterskich Geografii). Uczestnicy warsztatów mieli możliwość pracy terenowej z wykorzystaniem tomografii elektrooporowej, badań sejsmicznych i grawimetrycznych realizowanych w rejonie Lachova i na stokach wzgórza ostańcowego Hejda (626 m). Kameralna część warsztatów obejmowała wykłady z zakresu teoretycznych podstaw stosowanych metod oraz sesje przetwarzania wyników badań.

Kameralna część warsztatów geofizycznych.

Zastosowanie metod geofizycznych w praktyce.

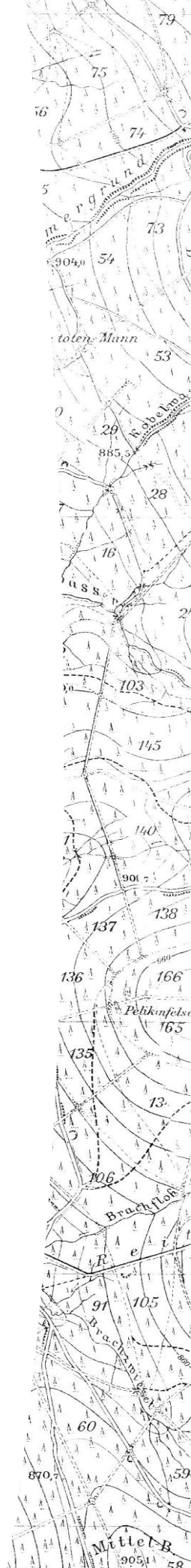

Reprezentanci Zakładu Geomorfologii pod sceną sali konferencyjnej Dřevník w Broumovie.

Uczestnicy konferencji podczas jednego z przystanków wycieczki terenowej po obszarze Broumowskiej vrchoviny – w tle mesa Ostaš i dolina Klučanka.

W dniu 23 kwietnia br. w siedzibie Krkonošského národního parku (KRNAP) we Vrchlabí, po czeskiej stronie Karkonoszy, odbyła się uroczystość wręczenia nagród Dyrektora KRNAP za rok 2025, przyznawanych osobom szczególnie zasłużonych dla regionu karkonoskiego. Wśród osób nagrodzonych znalazł się **prof. dr hab. Piotr Migoń**, autor licznych opracowań naukowych i popularnonaukowych na temat Karkonoszy, dotyczących zarówno polskiej, jak i czeskiej strony. Oprócz dyplomu nagrodzeni otrzymali unikatową statuetkę Ducha Gór, wykonaną z ponad 30 m(!) cienkiego drutu.

Zbiorowa fotografia laureatów nagrody Dyrektora KRNAP (fot. Kamila Antošová, Správa KRNAP).

Dyplom i statuetka Ducha Gór.

W dniach 24 kwietnia–3 maja **prof. Piotr Migoń** przebywał na Uniwersytecie Minho w Bradze (Portugalia) – partnerskim uniwersytecie w ramach sojuszu ARQUS. Wyjazd był sfinansowany ze środków pozyskanych przez Uniwersytet Wrocławski od Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na wzmocnienie współpracy w ramach sojuszu. Program pobytu obejmował dwa wykłady dla studentów i kadry akademickiej:

- Geomorphology of Poland. From High-Mountains to the Coast (w ramach inauguracji Tygodnia Nauki i Innowacji, organizowanego cyklicznie na Wydziale Nauk Ścisłych Uniwersytetu Minho),
- World-class Geomorphological Heritage – Initiatives, Frameworks and Programmes.

Innymi elementami pobytu były dyskusje nad założeniami programu Key Geoheritage Areas wdrażanego przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody, którego aktualnym koordynatorem jest prof. José Brilha z Uniwersytetu Minho, wymiana doświadczeń naukowych i dydaktycznych oraz studyjne wizyty terenowe w Parku Narodowym Peneda-Gerês zbudowanym głównie ze skał granitowych, granitowym masywie Valpaços znanym z występowania licznych form wietrzenia kawernowego, na celtyberskich stanowiskach geoarcheologicznych (Citania de Briteiros, Citania de Sabroso) oraz w dolinie Douro, będącej ilustracją znacznego wpływu działalności człowieka na kształtowanie rzeźby stoków na potrzeby uprawy winorośli. Materiałów do wykorzystania w dydaktyce dostarczyły również wizyty w dwóch miejscach wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO: historycznym centrum miasta Guimarães i sanktuarium Bom Jesus nad Bragą.

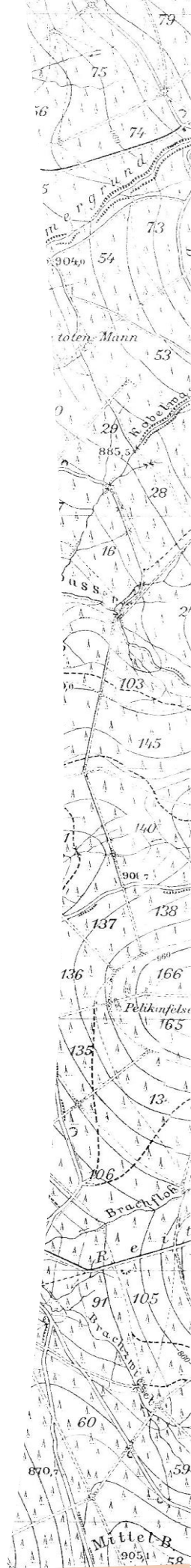
Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Minho w Bradze.

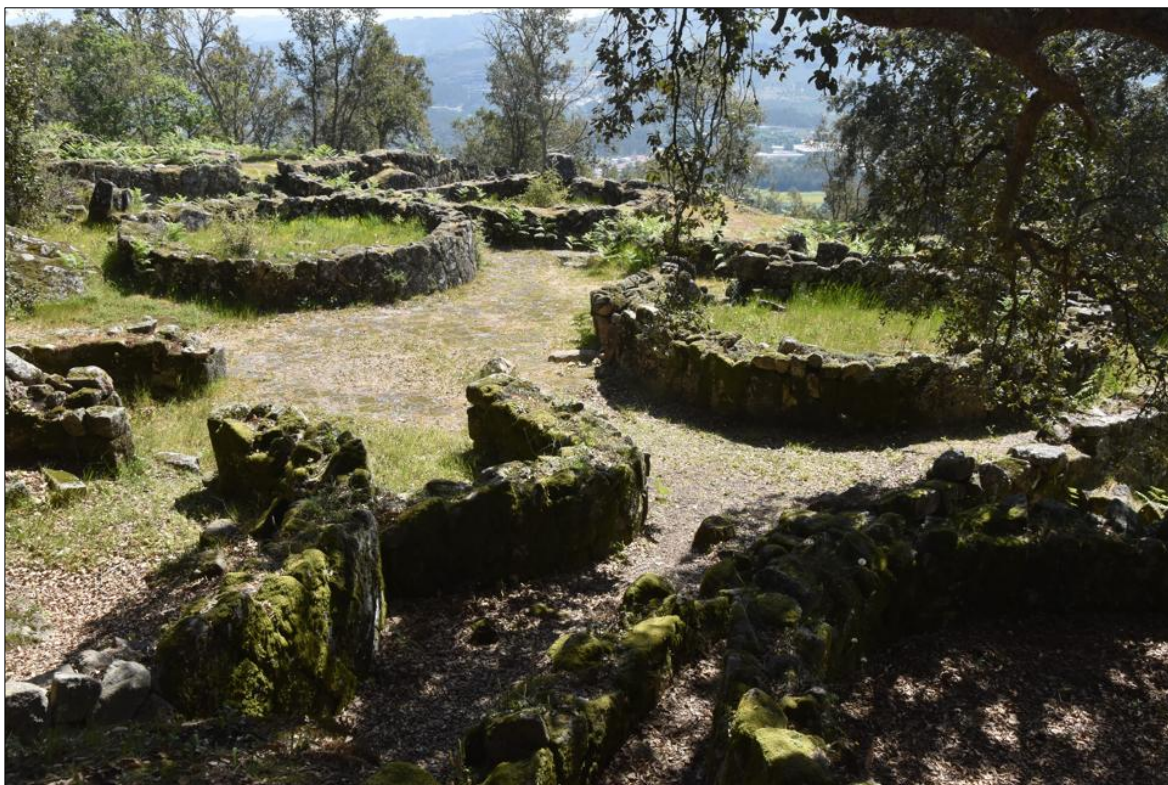

Granitowe płaskowyrze i ostańcowe wzniesienia w zachodniej części Parku Narodowego Peneda-Gerês.

Wybitny przykład wietrzenia kawernowego granitów w masywie Valpaços.

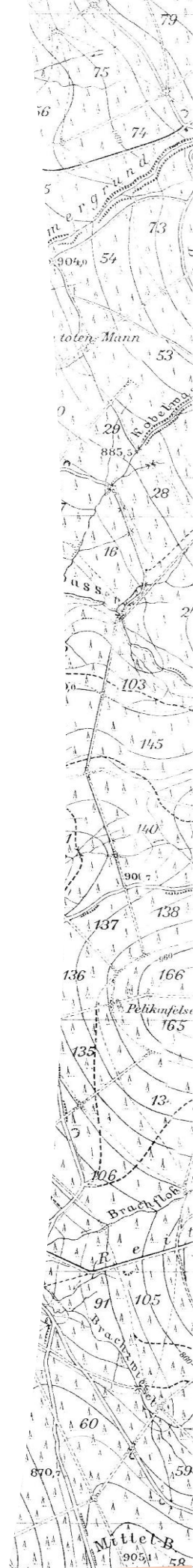

Citania de Briteiros – celtyberyjska osada obronna z czasów przedrzymskich, znajdująca się w odległości około 10 km od Bragi.

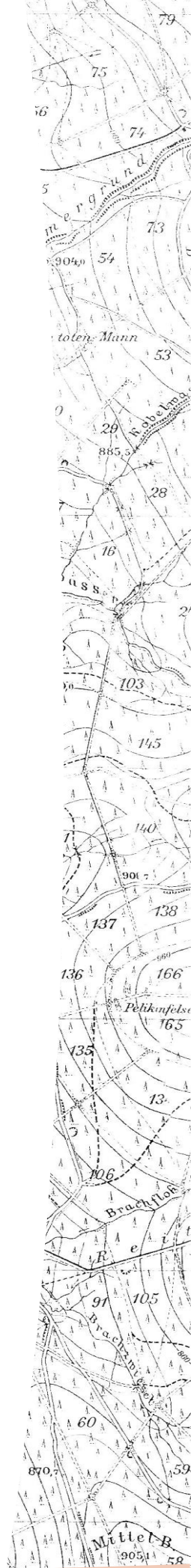
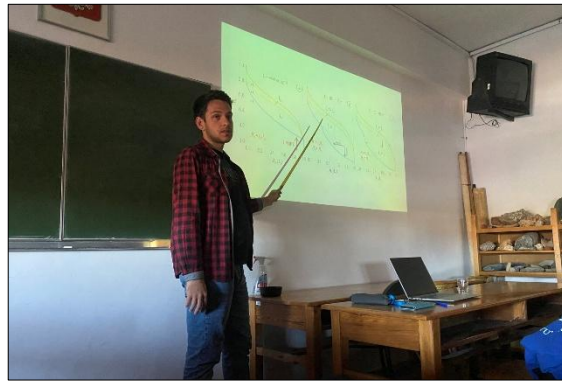
Sterasowane zbocza doliny Douro koło Pinhão.

Historyczne centrum Guimarães.

W dniach 26–28 kwietnia miała miejsce wizyta pracowników Instytutu Geografii Słowackiej Akademii Nauk poświęcona nawiązaniu współpracy z pracownikami IGRR. Gośćmi Zakładu Geomorfologii byli dr Ján Novotný i Marcel Vasiľak, którzy podzielili się wynikami badań z zakresu wykorzystania analiz morfometrycznych opartych o LiDAR DTM, datowania procesów tektonicznych i określania tempa erozji przeprowadzonych w ramach studiów regionalnych na obszarze karpackim.

Koło Naukowe Studentów Geografii im. Juliana Czyżewskiego

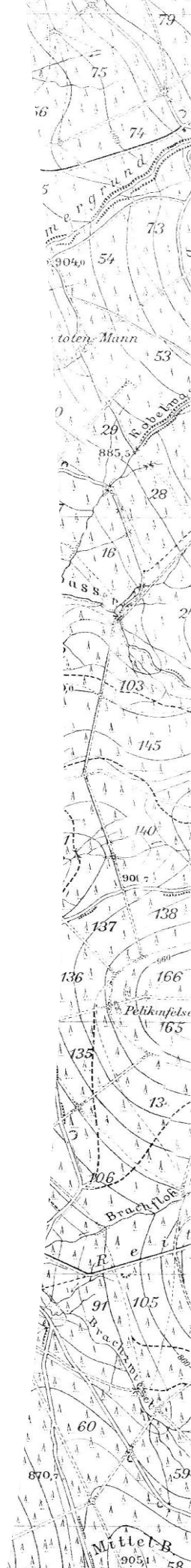
Poszukiwania kongrecji kulistych – wycieczka naukowa

10 kwietnia mocna grupa geografów z KNSG wzięła udział w wycieczce eksploracyjnej pod przewodnictwem opiekuna koła **Marka Kasprzaka**, podczas której poszukiwano kongrecji kulistych. Te osobliwe kamienne kule wykształciły się w osadach kulmu – morskiej facji dolnego karbonu (dinantu) składającej się z osadów detrytycznych (okruchowych skał niewęglanowych). Lokalizację znalezisk, zachowujemy dla siebie 😊 Wolimy, aby nie zniknęły z terenu i dalej tworzyły geologiczną osobliwość Sudetów.

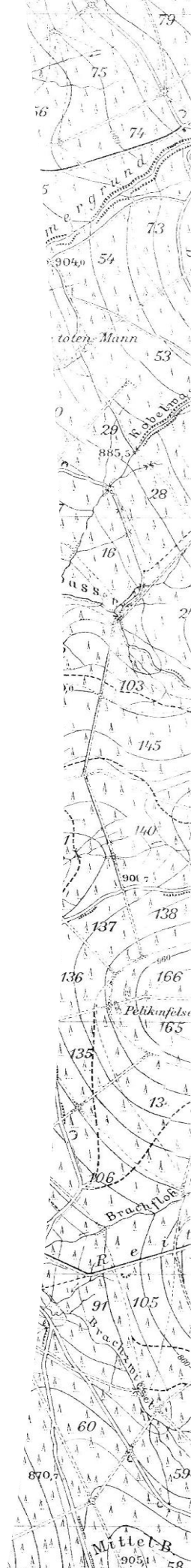

Konferencja regionalistów “Dolnośląskie Tematy”

W dniach 23–25 kwietnia w Centrum Przyrodniczo-Edukacyjnym Karkonoskiego Parku Narodowego w Sobieszowie odbyła się Konferencja regionalistów “Dolnośląskie Tematy”. Organizatorami wydarzenia byli: Instytut Dolnośląski, Książnica Karkonoska, Karkonoski Park Narodowy oraz Pałac Sobieszów. W trakcie trzech dni konferencji wygłoszono ponad 50 prelekcji na najróżniejsze tematy dotyczące Dolnego Śląska. W konferencji brali czynny udział **lic. Kacper Konieczny** i **mgr Małgorzata Mądrawska** z naszego Koła, którzy wygłosili referaty. W pierwszy dzień po uroczystym rozpoczęciu konferencji odbyły się następujące panele: kulturotwórczy, kolejowy, odkrywcy i przyrodniczy. W ramach ostatniego panelu lic. Kacper Konieczny wygłosił prelekcję pt. “Tajemnice samotnej góry. Rzeźba terenu i legendy o górze Ślęży”. Pierwszy dzień konferencji zakończyła integracja przy piecu do pieczenia chleba oraz grillu i oscypkach. Drugi dzień obfitował w dyskusje i referaty dotyczące:

Zamków Piastowskich, turystyki, muzeów i Sudetów. W ramach Panelu Sudeckiego Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego reprezentowały dwa referaty: dr Anety Marek pt. „Ślady w kamieniu – inskrypcje jako świadkowie historii Sudetów” oraz mgr Małgorzaty Mądrawskiej pt. „Bobrowe Skały – jako przykład dużej grupy skałkowej w Sudetach”. Trzeciego dnia odbyły się dwa panele: szlaków tematycznych i historyczny. Organizatorzy umożliwili tego dnia również uczestnictwo w warsztatach, spacerach i zwiedzaniu. Uczestnicy warsztatów chiropterologicznych prowadzonych przez Panią Annę Fluder mieli okazję w kameralnym gronie nie tylko poszerzyć swoje horyzonty dotyczące występowania nietoperzy w Polsce, ale również zobaczyć żywe nietoperze, dokarmiane przez pracowników KPN. Dodatkową atrakcją było stworzenie sobie pamiątki w postaci nietoperza z origami. Dziękujemy Organizatorom za możliwość wygłoszenia referatów, a wszystkim Uczestnikom za wiele interesujących i inspirujących rozmów.

Opracowanie:
Marek Kasprzak
marek.kasprzak@uwr.edu.pl
Wrocław, 22 maja 2026 r.

Materiały dotyczące spraw Instytutu i spraw poszczególnych Zakładów prosimy nadsyłać do końca każdego miesiąca na adres e-mail M. Kasprzaka.

Fotografia na pierwszej stronie: Las Fanal (port. *Floresta do Fanal*) na Płaskowyżu Paul de Serra – najstarszy na Maderze las wawrzynowy, wpisany w 1999 roku na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Obejmuje starodrzewia wawrzynolistne zachowane z pierwotnego lasu mgiełnego, maj 2026 (fot. M. Kasprzak).

